

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2007-10-29		
Allmänna utskottet	2007-11-07	65	15
Socialnämnden	2007-11-16	153	21

Dnr 2007/280-70

Remissvar över medborgarförslag – Gör Luleå till en "Fairtrade City" – både eko och reko!

Bilaga: Guide för Fairtrade City

Ärendebeskrivning

Rolf Viklund anför följande i ett medborgarförslag 2007-04-15.

Jag är medlem i Latinamerikakommittén här i Luleå. Vi har under flera år sålt rättvisemärkta varor dels på vår Loppis och dels på skolor, på muséet och vid en mängd olika arrangemang – exempelvis de internationella dagarna på Hägnan. Vi har ordnat utställningar och studiecirkelar om begreppet rättvisemärkt. Latinamerikakommittén är nu också medlem i Världsbutikerna för Rättvis Handel (www.varldsbutikerna.org). Det är en sammanslutning av butiker som säljer Rättvis Handels-varor.

Fler och fler affärer börjar nu också att hörsamma konsumenternas önskan att få köpa varor som är producerade av arbetare med drägliga löner och goda anställningsvillkor.

Jag vill att kommunen Luleå diplomerar sig som en "rättvis-handels-stad" – alltså en Fairtrade City.

Vad är en Fairtrade city?

Föreningen Rättvisemärkt lanserade 2006 "Fairtrade city" i Sverige. Konceptet har funnits sedan 2001 i Storbritannien, då staden Garstang utropades till världens första "Fairtrade town". Sedan dess har över 200 orter i Storbritannien utropats till Fairtrade cities, towns & boroughs. Det finns till och med en Fairtrade ö och Wales satsar på att bli världens första Fairtrade land. Den 17:e maj 2006 diplomerades Malmö, Sveriges första Fairtrade city. Den andra Fairtrade city diplomerades i Munkfors den 3 november. I dagarna har även Lund blivit en Fairtrade City.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2007-10-29		
Allmänna utskottet	2007-11-07	65	16
Socialnämnden	2007-11-16	153	22

Fairtrade city innebär inte att man är certifierad som de Rättvisemärkta producenterna eller varorna är.

Utan det innebär ett gemensamt åtagande från både den offentliga och den privata sektorn att leva upp till 5 grundläggare kriterier, vilka är följande:

1. **Politiskt stöd** från kommunen:
 - Kommunledningen ska besluta hur man ska arbeta för att kunna agera som en etisk konsument i alla sina inköp och utarbeta en målsättning för den offentliga etiska konsumtionen.
 - Kommunförvaltningen ska konsumera Rättvisemärkta produkter.
2. Tillsätta en **ansvarig styrgrupp** som driver arbetet med representanter från exempel ideell sektor, företag, politiker och kommunala tjänstemän.
3. Minst **30 st arbetsplatser** i staden ska konsumera Rättvisemärkta produkter.
4. Minst **50 st Rättvisemärkta produkter** ska finnas i minst 5 butiker och i minst 5 caféer, restauranger eller hotell.
5. **Ett aktivt informationsarbete** ska genomföras kring etisk konsumtion.

De detaljerade krav som ställs för att bli en Fairtrade City framgår av den bifogade "Guiden för Fairtrade City".

Jag yrkar

att kommunfullmäktige beslutar att kommunen ska arbeta för att bli en Fairtrade City.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2007-10-29		
Allmänna utskottet	2007-11-07	65	17
Socialnämnden	2007-11-16	153	23

Förvaltningens yttrande

Förslaget om etisk konsumtion i form av "rättvisemärkta produkter" inrymmer i sig inget kontroversiellt. Emellertid kan förslaget dryftas ur fler perspektiv än rättvisa löner och anställningsvillkor. Härvidlag är klimatförändringar en aktuell fråga som även kan diskuteras ur ett konsumtionsperspektiv. Framtidens arbetsmarknad, välfärdsfrågor, demokrati och folkhälsa är andra aspekter som torde vara intressanta att dryfta ur ett konsumtionsperspektiv.

Vad stödjer idag en etisk konsumtion i kommunens förvaltningar?

Luleå kommuns upphandlingspolicy har vissa övergripande mål som bl.a. stipulerar att hänsyn ska tas till sociala, kvalitets- och miljökrav vid varje upphandling. Policyn ställer också miljökrav utifrån mål fastställda i en "lokal Agenda 21". Agenda 21 är ett globalt handlingsprogram som antogs vid FN:s miljökonferens i Rio de Janeiro 1992. Målet med det var att skapa en uthållig utveckling genom att utrota fattigdom och undanröja miljöhoten på jorden.

Upphandlingspolicyn uppmanar vidare till affärsmässighet, konkurrens, objektivitet och likabehandling. Kraven i upphandlingen får inte ställas så att de begränsar konkurrensen till ett särskilt varumärke eller en särskild leverantör.

Slutsatser

Inom ramen för Luleå kommuns upphandlingspolicy torde rättvisemärkta varor kunna införskaffas såvida det inte begränsar konkurrensen eller fri handel. Socialnämndens yttrande framhåller dock att etisk konsumtion innebär att förhålla sig till fler ställningstaganden än rättvisemärkta produkter. En dagordning som även lyfter konsumtionsfrågor ur demokrati- och folkhälsoaspekt med tonvikt mot framtidens arbetsmarknad, utbildning i miljöfrågor och vad och vems välfärd vi påverkar genom vår konsumtion, ger oss en mer nyanserad bild i frågan. Luleå som ett "Fairtrade City" inbegriper fler intressenter än de kommunala förvaltningarna, där näringslivet såväl privat, kommunal som statlig har en central uppgift. Med så många intressenter blir konsekvenserna av ett eventuellt "Fairtrade City" inte överblickbar, men förslaget torde kunna behandlas i t.ex. projektet Hållbart

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2007-10-29		
Allmänna utskottet	2007-11-07	65	18
Socialnämnden	2007-11-16	153	24

samhällsbyggande Luleå 2050 som inbegriper kommunala verksamheter, näringsliv, universitet, föreningsliv och medborgare.

Förvaltningens förslag till beslut

- lämna ovanstående remissvar till kommunstyrelsen.

Allmänna utskottets förslag till socialnämnden

- lämna ovanstående remissvar till kommunstyrelsen.

Socialnämnden beslutar

- **lämna ovanstående remissvar till kommunstyrelsen.**

Beslutsexpediering

Kommunstyrelsen